

Medvirkning i forbindelse med utvikling av Fiskerifagskolen, Gravdal

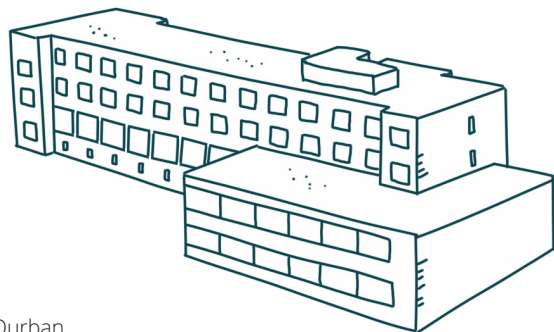
Bakgrunn

Introduksjon

TEFT Bolig AS overtok i januar 2022 den historiske Fiskerifagskolen på Gravdal.

I forbindelse med utarbeiding av parallelloppdrag for utvikling av Fiskerifagskolen til boliger, sentrumsaktiviteter, fellesformål og næring, har det blitt igangsatt en medvirkningsprosess.

Målet med medvirkningsprosessen har vært å få et overblikk over aktører, innhente innspill om dagens bruk og opplevelse av området, samt få økt innsikt i nabolagets ønsker rundt en fremtidig utvikling av eiendommen.

Fotos tilhører CoUrban
Illustrasjoner er laget av Matilde Riou

Alle illustrasjoner er underlagt opphavsrett til CoUrban og Mathilde Riou

Kort om meg

CoUrban har siden 2016 bistått både private og offentlige aktører i gjennomføringen av sosiokulturelle stedsanalyser og medvirkningsprosesser. Målet er å sette mennesket i sentrum for en stedstilpasset, helsefremmende og lokalt forankret form for by- og stedsutvikling.

Bettina Werner
MA Applied cultural analysis
Co-founder CoUrban

Metode

Medvirkningsprosessen består av tre deler:

Dokumentanalyse og aktørkartlegging

Digitale fokusgrupper og møter

Sosiokulturell stedsanalyse (30/3-2/4)

Dokumentanalyse

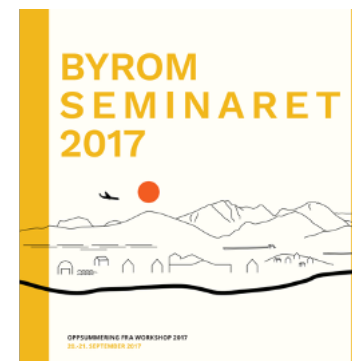
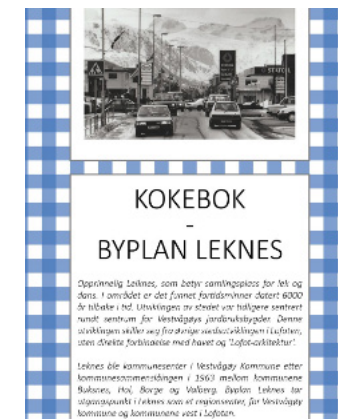
Mål: Få et samlet overblikk over utvikling i lokalområdet og den medvirkning som tidligere er gjennomført.

Dokumentanalysen har fokus på Gravdal som tettsted og er sett opp mot prosjekteiers visjoner for utviklingen av Fiskerifagskolen.

Utover kommunale dokumenter, er det også blitt gjort en analyse av relevante sosiale medier.

Viktige funn:

- Stor resonans mellom kommunens prinsipper for stedsutvikling, og hva som prioriteres i prosjektet.
- Det er stor potensiale for prosjektet å bidra ved å tilrettelegge for aktiviteter og møteplasser på Gravdal, samt styrke stedsidentitet
- Sosiale fellesskaper ses som et av de viktigste faktorer for suksess.

Oversikt over dokumenter som er gjennomgått i dokumentanalysen

Aktørkartlegging

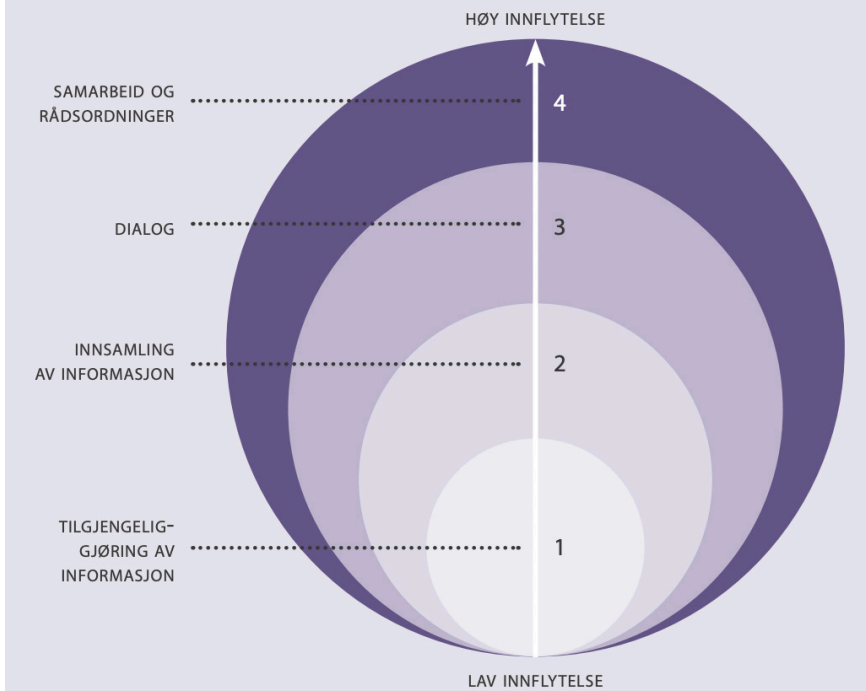
I et internt arbeidsverksted den 23. februar ble relevante aktører for medvirkning diskutert innenfor fire kategorier:

- Naboer, andre beboere på Gravdal, besøkende og ildsjeler
- Offentlige aktører i nærmiljøet og relevante offentlige aktører på bynivå
- Større virksomheter og små selvstendige næringsaktører
- Lokale lag, foreninger og organisasjoner, samt Facebook grupper.

Aktørenes antatte interesse i prosjektet og ønsket grad av medvirkning ble rangert ut fra regjeringens modell “innflytelsessirkelen” fra dokumentet Veileder: Medvirkning i planlegging.

Innflytelsessirkelen

Medvirkningspennet for innflytelse i planleggingen kan illustreres gjennom innflytelsessirkelen. Den viser at ulik metodebruk i planleggingen gir ulik involvering og innflytelsesmulighet i planprosessen;

Innflytelsessirkelen, Veiledning: medvirkning i planlegging

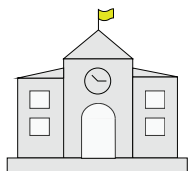
Aktørkartlegging

Naboer, beboere på Gravdal og besøkende

Det er ønskelig å ha tett dialog med naboer gjennom hele prosessen for å sikre at prosjektet bidrar til bokvalitet i nabolaget og for å skape eierskap til prosjektet.

Offentlige aktører

Offentlige råd og ordninger vil som representanter for forskjellige demografiske grupper kunne gi konkrete innspill til behov og ønsker i gruppen. Skolen, FAU og kirken viktige lokale aktører og vil kunne gi gode innspill til barn og unges behov og bruk av nærmiljøet.

Næringslivsaktører

Det vil være av interesse å invitere næringsaktører til medvirkningsprosessen. De vil kunne gi innspill dels til programmering av næringsinnhold og dels til bomiljø.

Lag, foreninger og organisasjoner

Den mest aktive forening er Gravdal Opp og Fram. Det er ønskelig å ha en løpende dialog med GOF da de når ut til mange og kan bidra med å skape engasjement rundt prosjektet generelt, eller medvirkningsaktiviteter under prosessen.

Digitale fokusgrupper

Mål: Innhente innsikt om de sosiokulturelle forhold i nabolaget, samt behov og ønsker blant beboere og brukere av området. Videre var målsetting å identifisere og prioritere viktige funksjoner, kvaliteter og behov som kan sette retning for de overordnede tematikker i stedsanalysen.

Aktører som ble invitert til fokusgruppene ble valgt ut på bakgrunn av dokumentanalysen og de tematikker som har stått sentralt i tidligere medvirkningsprosesser.

Fokusgruppene hadde hver sitt overordnede tema: Barn og unge på Gravdal, samt stedsidentitet på Gravdal. I begge fokusgrupper ble også utviklingen av Fiskerifagskolen diskutert.

Utover de digitale fokusgrupper er det gjennomført telefonintervjuer med deltakere som ikke kunnet delta på utsatt tidspunkt.

Invitert til digital fokusgruppe eller individuelt møte:

Naboer og ildsjeler - Kontakt gjennom prosjekteier

Representanter fra FAU
Representant fra kirken
Representant fra Buksnes skole
Representant fra kommunalt råd for funksjonshemmede og Lions klubb
Byplanlegger i kommunen
Rektor introduksjonssenteret for innvandrere og flyktninger i Vestvågøy kommune
Representant fra næringsforeningen
Private næringsdrivende

Invitert men har ikke deltatt (ikke svart på invitasjon, ikke hatt mulighet eller ikke ønsket å delta):

NAV Lofoten
Risaksla barnehage
Representant fra Sykehusets aksjonsgruppe
Eldrerådet

Sosiokulturell stedsanalyse

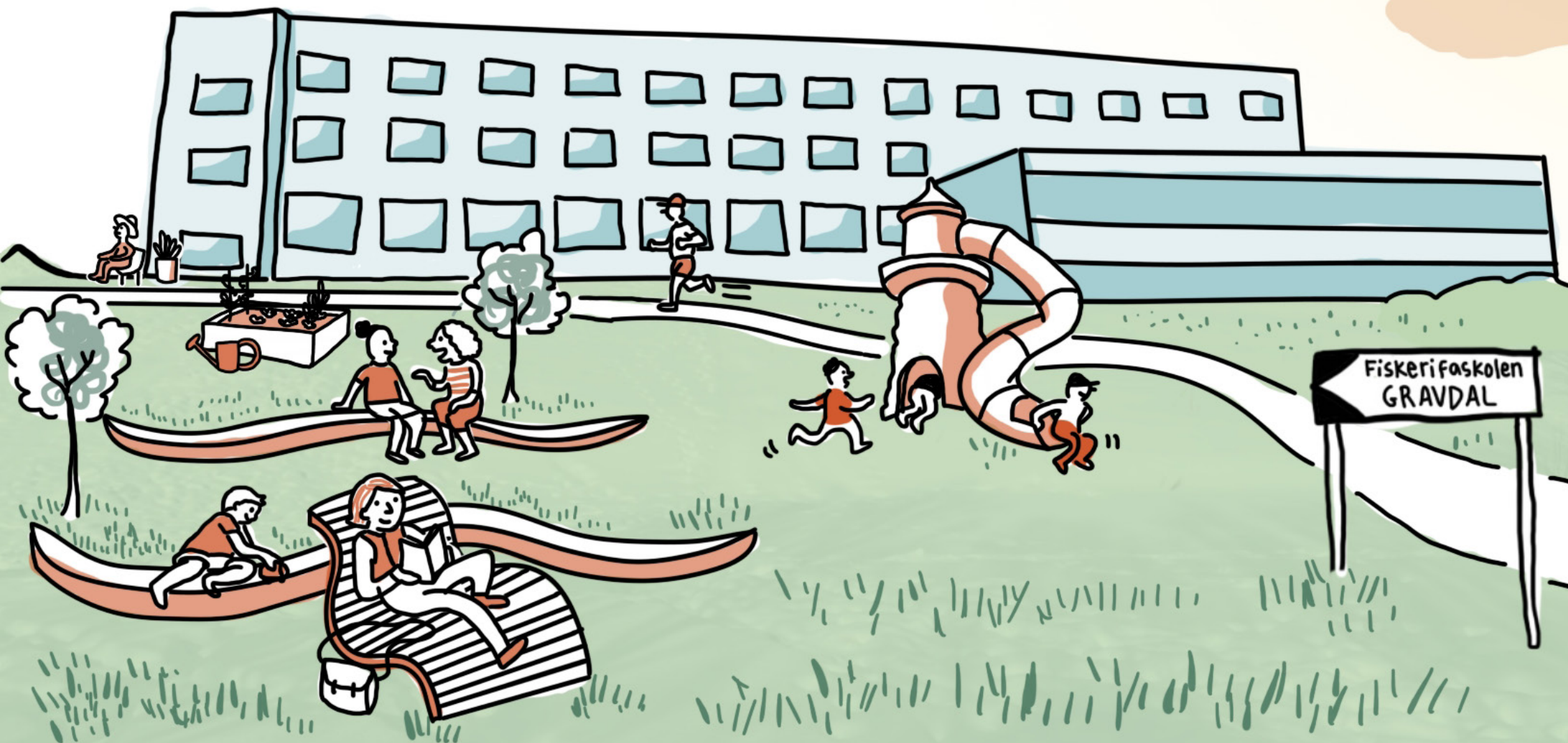
Mål: Kartlegge områdets bruk og brukere, samt bevegelsesmønstre rundt eiendommen for å avdekke hvilke sosiale og kulturelle forestillinger som finnes om et sted (stedsbilder), hvilke romlige praksiser som forekommer på stedet (stedsbruk), samt hvilke holdninger som finnes omkring hvordan stedet kan og bør utvikles (stedsinteresser).

Det ble også gjennomført feltintervju med 25 tilfeldige forbipasserende.

Barn og unge på Buksnes skole ble invitert til medvirkning gjennom en fokusgruppe med elevrådet (7 deltakere fra 4. til 7. klasse), samt et kreativt arbeidsverksted.

Resultater

Bomiljø på Gravdal

Aktiviteter for barn og unge

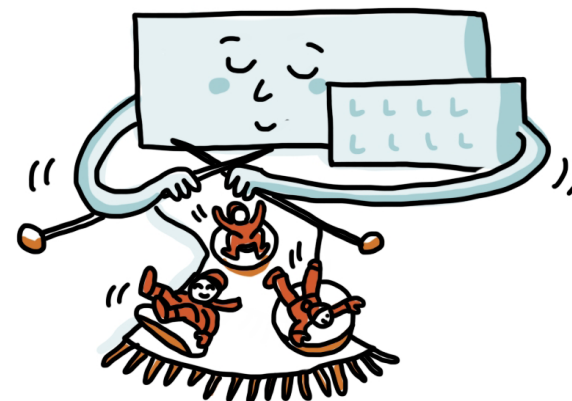
Både barn og voksne mener at barn og unge på Gravdal mangler aktiviteter og tilbud.

For de minste barna er det få lekeplasser og de som finnes er i dårlig stand.

For barn i barneskolealder finnes det et ønske blant både barn og foreldre om bedre aktivitetstilbud, særlig for dem som ikke benytter de tilbud som finnes lokalt på Gravdal, fotball og håndball.

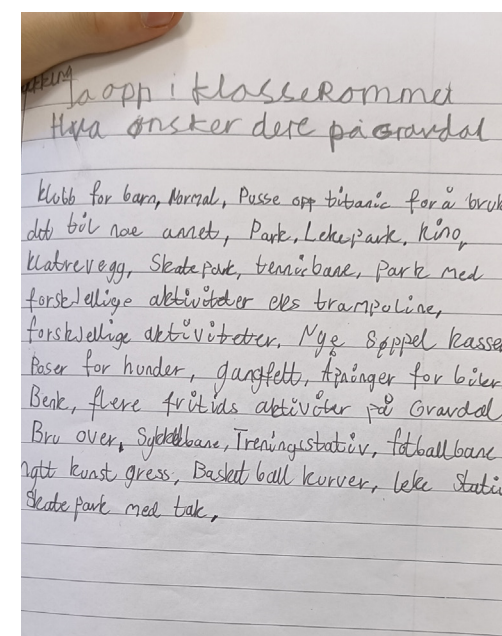
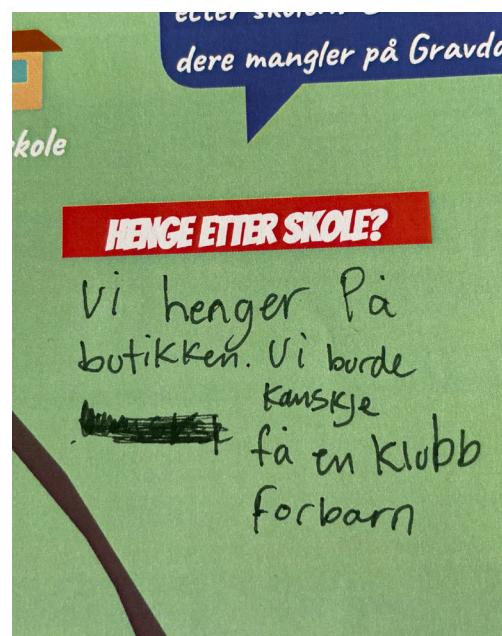
Populære ønsker blant de unge i 6. klasse på Buksnes skole:

- Fritidsklubb (med bibliotek, kjøkken, krea-ting, brettspill, bordtennis og billiard)
- Kiosk/kafé
- Kultur (kino, musikk/øvelokaler)
- Lek og aktivitet (herunder badeland, trampolinepark, lekeland, klatring mm.)
- Sport og idrett (dans, basket, ballbinge, minigolf, sykkel/skate rampe, tennisbane, skøytebane og slalåmbakke mm.)
- Utendørs aktiviteter: bål plass, park, lekepark

"Jeg ønsker en plass der jeg kan tegne, bygge, spille og leke. Det kan være i et trehus (i et tre)."

"Hvis vi får en lekeplass så burde den ha en snurrebass, karusell, busker og kiosk ved siden."

Møteplasser for barnefamilier, barn og unge

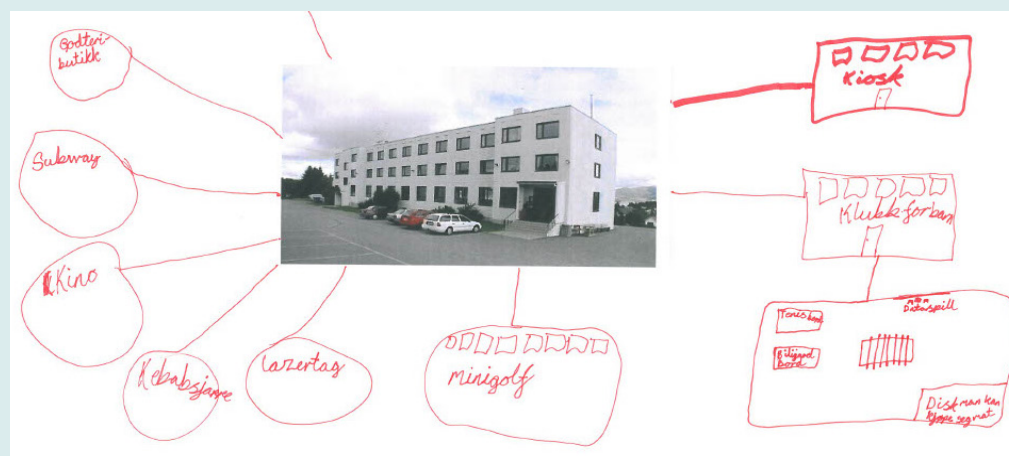
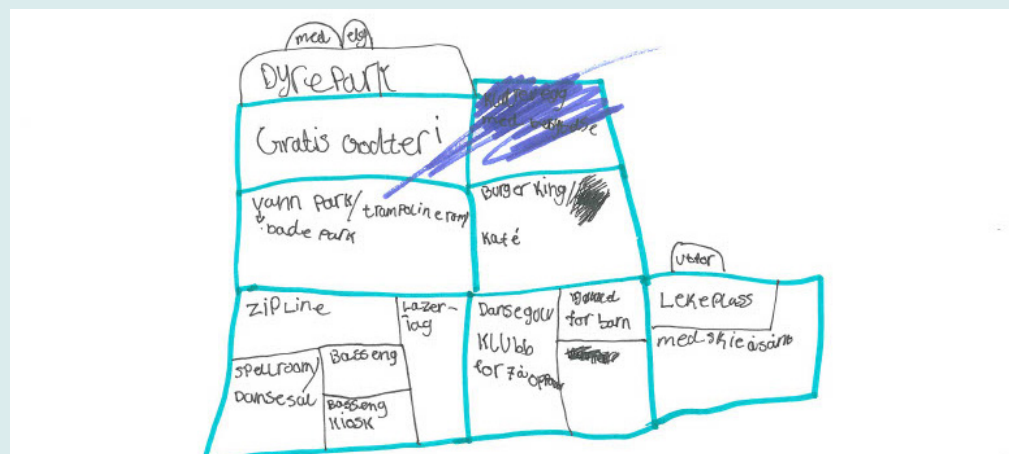
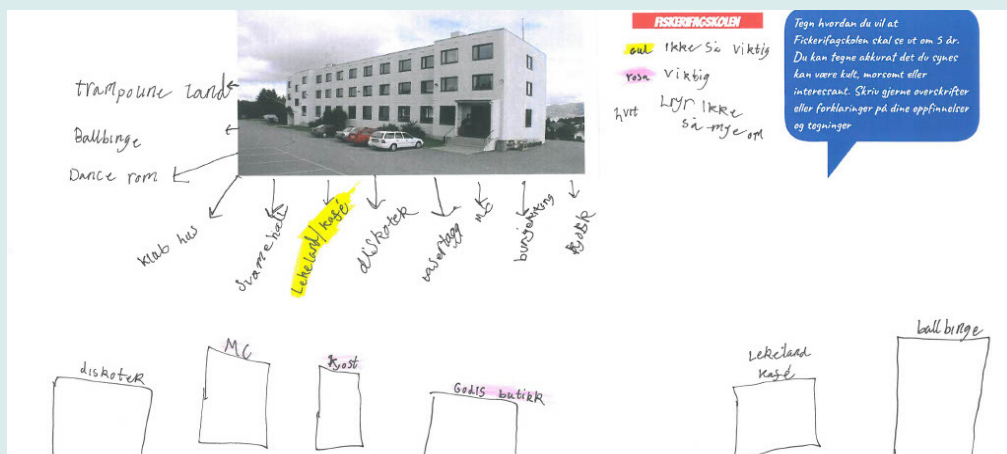
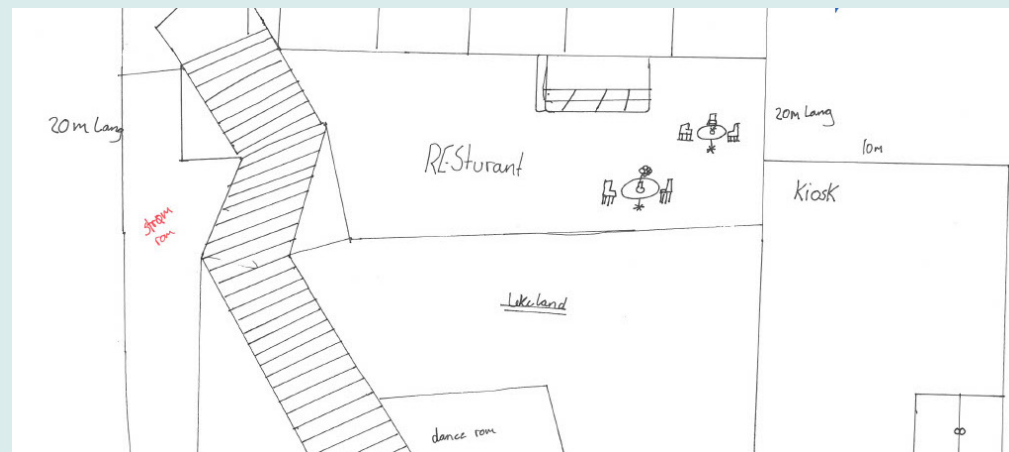

Bilde: Geocacher.com,
Skattur

FICKERIFAGSKOLEN

Oppgave til arbeidsverksted med 6. klasse på Buksnes skole

Tegn hvordan du vil at Fickerifagskolen skal se ut om 5 år. Du kan tegne akkurat det du synes kan være kult, morsomt eller interessant. Skriv gjerne overskrifter eller forklaringer på dine oppfinnelser og tegninger

*"Er veldig redd for at
ungene er og utforsker
det skumle bygget på
Titanic."*

*"En møteplass for å flere
engasjert, kursing eller
besteforeldre som kan drive
noe. Ville favne mange hvis det
tas initiativer til det."*

*"Det mangler aktiviteter for
ungdommer. De har noen idrettslag
her på Gravdal, men det er flere som
dett ut av idretten når de starter på
ungdomsskolen på Leknes."*

*Jeg synes at det burde kunne
flere aktiviteter fordi det er bare
to fotball Håndball. Jeg liker ikke noen
av de jeg liker minigolf. ☹️*

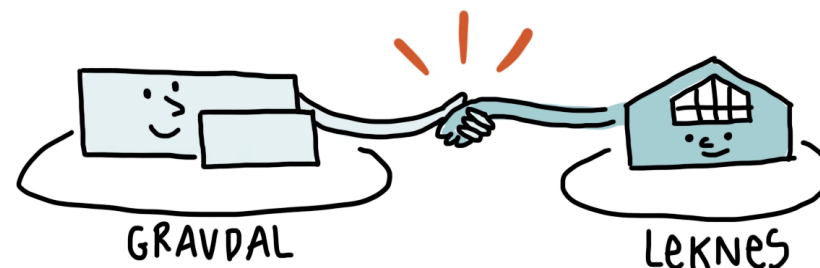
Styrke Gravdal som destinasjon i kommunen

Det er delte meninger om hvorvidt Gravdal og Leknes ses som ett sted eller som to forskjellige steder. Like mange mener at de to tettsteder ses i sammenheng som det er dem som er mot at tilbud sentraliseres på Leknes.

Lokale næringsdrivende mener også at flere tilbud på Gravdal ville kunne skape positive synergier lokalt og få andre til å tørre etablere seg på Gravdal.

Fler tilbud på Gravdal mener barnefamilier ville være positivt da barna i dag ofte er avhengig av sine foreldre for å bli kjørt til aktiviteter på Leknes.

"Man blir veldig patriotisk til sit eget sted og vil ha ting dit. Det er fort at det blir litt krig om de samme ting, men hvorfor skal alt være på Leknes?"

"Man er vant til det og det er kort vei til Leknes."

"Det er på tide at noe kan komme tilbake til Gravdal."

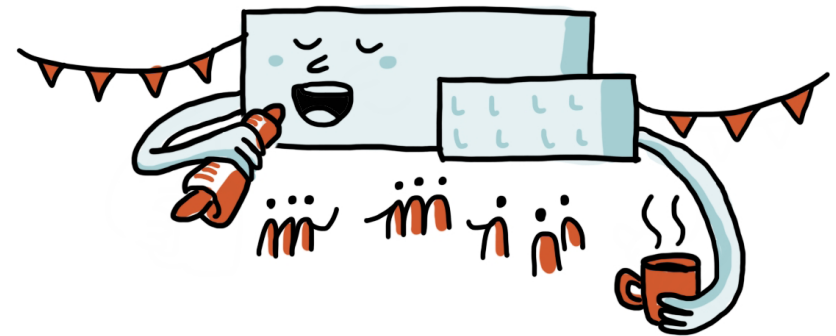
Økt tilbud av fritidsaktiviteter og møtesteder

De fritidsaktiviteter som finnes og brukes ofte er naturområder, bland annet Løkta, Klokkevik, Trollskogen og turstier bak Fiskerifagskolen.

Det tilbudet som flest savner er en enkel kafé. Andre ønsker for tilbud og møteplasser som nevnes av flere er treningssenter, kultursenter, park, spisested og kiosk.

“Vi mangler alt her, men det er blitt en fin boplass”

“Det er mange nye som har flyttet hit og søker en plass for å møte nye venner.”

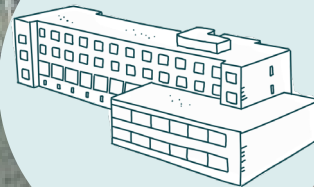
“Aktiviteten skal være for alle, at man kan komme med selv om man ikke kan delta grunnet kropp eller alder eller annet. Men det er viktig at det skal være for alle, at man kan drikke en kopp kaffe for eksempel.”

“Gravdal Opp og Fram gjør en veldig fin innsats. De er veldig aktive på Facebook og har bygget opp en organisasjon som skaper en gruppefølelse.”

Identitetsmarkører på Gravdal

Sykehuset

Fiskerifagskolen

Buksnes
kirke

Løkta og
Klokkarvika

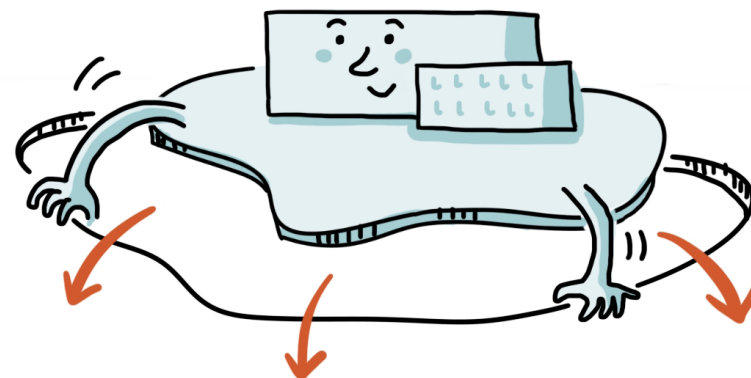
Helhetlig stedsutvikling på Gravdal

Folk mener at det er viktig å tenke inn området som et helhetlig bidrag med tanke på boliger og boligtypologier som mangler lokalt, men også å skape mulighet for at flere lokale næringsdrivende kan etablere seg.

Det legges vekt ved å etablere aktiviteter og tilbud som er til gagn for de lokale på Gravdal men som også kan trekke besøkere fra fremst Ballstad, men også Leknes.

For FAU og foreldre med barn i skolealder på Gravdal står trafiksikkerhet høyt på agendaen. Man ønsker at utviklingen av Fiskerifagskolen kan gå foran som et godt eksempel.

Det er også viktig å se til dels det arbeid som er gjort i forbindelse med byplan og gatebruksplanen, og delvis mot hvordan de lokale arbeider med frivillighet på Gravdal for å få til en helhetlig stedsutvikling og sosial bærekraft.

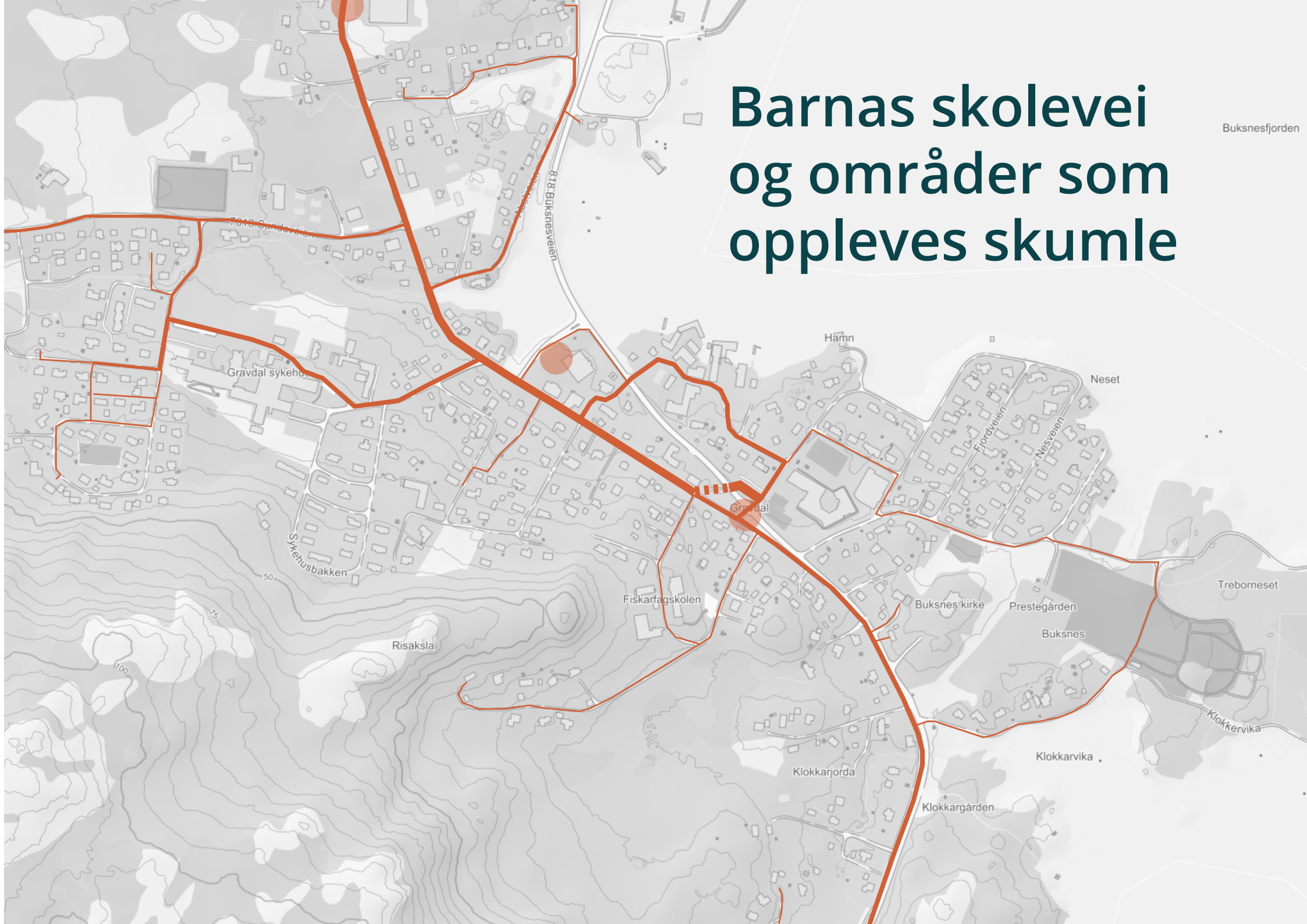
“Der er ikke markert for sykler, så man kjører direkte på bilveien og det føles ikke så godt, men der er ikke så mye trafikk på den gamle veien til Leknes.”

“All utvikling er god utvikling.”

Barnas skolevei og områder som oppleves skumle

Buksnesfjorden

Utvikling av Fiskerifagskolen

Godt bomiljø på Gravdal

De aller fleste er positive til utviklingen av Fiskerifagskolen og synes det er trist at det står tomt.

Mangfold av boliger og boformer - noe for alle aldre!

Naboer ser frem mot et nabolag med liv og mangfold.

Man ønsker at bygningene 'smelter inn' litt bedre med naturen, og oppleves innbydende og grønt.

"Jeg har et sterkt ønske om at det tenkes helhetlig på miljø i utviklingen, og spesielt på oppvarming, ventilasjon og energiforbruk."

"Boliger skal være tilrettelagt for alle, med stor diversitet. De som vil bo alene og de med 4 barn."

"Fiskerifagskolen et kjempepotensial og man kan bare drømme om hva man kan få til av positive ting for alle aldersgrupper. Det er kun fantasien som setter grenser for hva man kan med det bygget."

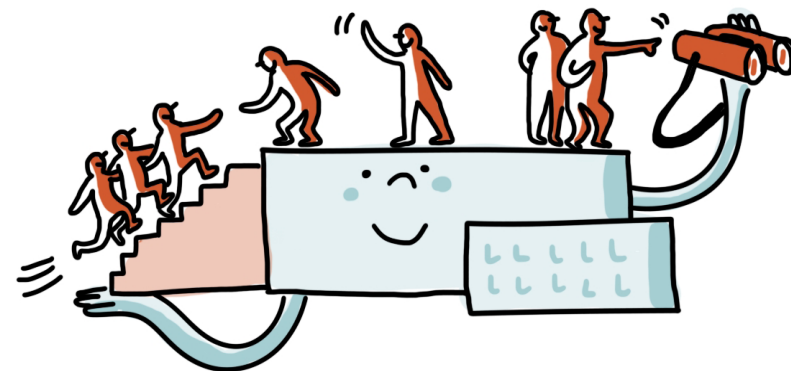

Styrke stedsidentitet gjennom mat, undervisning og utsikten

Fiskerifagskolen er en viktig stedsmarkør på Gravdal, både som et landemerke og institusjon. Da mange har en relasjon til skolevirksomheten og har gått på skolen, bodd på internatet eller jobbet der, så er det kanskje naturlig å se potensiale i trå med historien og tidligere bruk. Det er f.eks. noen form av undervisning, mat/spisetilbud, og hotell.

Mange beskriver utsikten fra Fiskerifagskolen som 'utsikt uten like' og det er viktig at den tas til vare på, samt at det legges til rette for offentlige møteplasser hvor man kan nyte utsikten.

Flere ønsker også arrangementer i form av fellesspisning og kulturelle aktiviteter, hvor både kjøkkenet og den flotte kantinen kan komme i bruk.

"Jeg har selv gått på skolen som elev så det er kjempetrist at det ikke er skole der lengre. Det er jo kjøkken og masse tilrettelagt."

"Gravdal er en stor plass"

“Jeg håper at skiltet med Fiskerifagskolen får lov å stå der, det peker opp mot skolen fra veien.”

“Vi kjørte mange arrangementer der oppe. Lokalbefolkningen stilte opp, og var med på restaurantften og 17. mai buffet. Vi kan jo håpe at noe av det kommer tilbake. Det skulle nok være oppbakking om det om det skjer noe på området.”

“Jeg ville ikke gjort noe med første etasjen i første omgang. Det er stor etterspørsel på slike lokaler.”

Kommunikasjon og informasjon

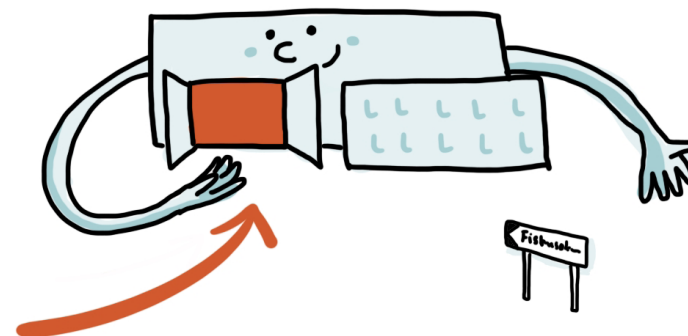
Det er stor lokal interesse og engasjement omkring skolen. Naboer til eiendommen ønsker å være oppdatert og å bli invitert til å bidra.

Det er veldig viktig å tydelig kommunisere eventuelle trafikale endringer og hvordan anleggsperioden vil påvirke de nærmeste naboene. Barns skolevei bør også tas i betraktning i relasjon til anleggstrafikk.

Atkomst til eiendommen er viktig for å knytte tettstedene sammen og dra nytte av havnen, ikke bare med bil, men at en gang- og sykkelsti mellom Leknes og Gravdal er kjempeviktig.

Naboene som deltok i fokusgruppene, foretrekker fysiske møter da det også kan skapes fine synergier ved at man blir kjent med naboene sine.

Mange forteller om aktivitet i naturområdet bak eiendommen. Det brukes ofte til turer av både lokale og besøkende, og flere av informantene tar også dit for å plukke bær om sensommer og høst. De legger vekt ved at turstier i fremtiden må være tilgjengelige og at det skal være lett å finne vei.

“Hvis man skal bygge der, så er det viktig at inngangspartiet til turløypen blir åpen og tilgjengelig. Man går mellom husene som er på Fiskerifagskolen i dag. Det er jo et viktig poeng at der ikke kommer sure miner hvis der kommer noen der skal bo der oppe.”

Anbefalinger

- Støtte opp om lokale krefter (ildsjeler eller foreninger) som ønsker å avholde kurs eller gjennomføre opplæring/aktiviteter for barn og unge ved å låne/leie ut lokaler.
- Under byggeperioden kan det etableres midlertidige aktiviteter og oppholdsrom med bål plass, sitteplasser, akebakke, lekeelementer, mat og kulturarrangementer, brukmarked mm. for å teste ut hvilke løsninger og aktiviteter som bidrar til økt bruk og positive opplevelser hos lokalmiljøet.
- Legg til rette for nærings- eller foreningslokaler i førsteetasje og i den grad det er mulig, involver lokalsamfunnet i etablering av nye tilbud.
- Etabler boliger som komplimenterer dagens tilbud på Gravdal mtp størrelse, eierforhold og boformer.
- Sørg for at barnas skolevei og veien opp til Fiskerifagskolen oppleves trygg, anlegg sykkel- og gangsti som binder Fiskerifagskolen sammen med sykehuset, samt bli en pådriver for å styrke koblingen mellom Gravdal og Leknes for myke trafikanter.
- Utforsk mulighetene for å etablere et felleshus som beboere, foreninger og lag kan låne/leie i forbindelse med arrangementer, bursdag mm.
- Aktivere kjeller eller andre lokaler som ikke kan brukes til boliger til fellesformål, og funksjoner som det kanskje ikke er plass til i en leilighet, f.eks. barnevogns- og sykkelparkering, verksted mm.
- Etabler et grønt uttrykk, og legg til rette for gode utendørsarealer for opphold og lek hvor det er plass til å møtes på tvers av alder.
- Fremhev eiendommens historie gjennom bilder, kunst og fysisk utforming. Bevar utsmykning og interiør som fremhever historien.
- Sørg for god skilting og gjør informasjon om byggeprosess og konsekvenser av den tilgjengelig under anleggsperioden.
- Sikre god dialog med lokalsamfunnet og gjennomfør medvirkningsaktiviteter gjennom hele prosjektet.
- Skap en naturlig passasje og kobling til turstiene slik at det er enkelt å finne frem for besøkende.

Takk!

Bettina Werner
bettina@courban.co

